

Posudek vedoucího teoretické bakalářské práce Karolíny Čejkové

CINEMA OF TRANSGRESSION

Bakalářská práce Karolíny Čejkové zkoumá fenomén transgrese, tj. přechod, přemístění či překročení pravidel či tabu. S tímto rozpouštěcím principem je v podstatě spojen jakýkoli subverzivní akt nebo tvorba, která upřednostňuje procesuelní prožitek, často chaotický či iracionální, nad pevným avšak ideologicky zneužitelným artefaktem. Cinema Of Transgression je otevřeným undergroundovým hnutím filmařů vzešlých v 80. letech minulého století z ulic newyorské chudinské Lower East Side a je odpovědí na reganovské restriktce na pozadí všudypřítomné studené války a měšťácké přetvářky, v které absentuje jakékoli kritické myšlení. Na film, který nešokuje, nemá pro tyto fyzické filmaře smysl koukat.

V modu “absolutní žité poesie” by bylo možno transgresivní tenzi připodobnit k napětí mezi Erosem a Thanatem, k rozpuštění smrti ve slasti, kde libé s nelibým bestiálně prorůstá až splývá. Jistou analogii lze nalézt např. v oblasti erotismu v BDSM praktikách, které se také často stávají prostředkem subjekt-objektového zobrazení ve filmech hnutí Cinema Of Transgression.

Za filosofické východisko či prisma pohledu si Karolína zvolila temné a podvrtné myšlení “filosofa emoce” a imaginativního spisovatele Georgese Bataille, jehož dílo silně ovlivnilo nejen počátky surrealismu, ale i francouzské postmoderní filosofy Lacana, Foucaulta, Derridu či Baudrillarda. Kromě jeho stěžejního filosofického textu Erotismus se Karolína odvolává na jeho literární díla Příběh Oka a Matku (jež zůstala v duchu transgresivního myšlení příznačně nedokončena).

Po úvodu, kde Karolína vymezuje transgresi terminologicky a tematizuje napětí a nejednoznačnost procesu transgrese a tvorbou, fixovanou filmem, je práce formálně rozčleněna na tři obsáhlejší kapitoly. První kapitola čtenáři zpřístupňuje transgresivní přístup doložený analýzou filmů Nicka Zedda, jenž dal hnutí jméno a v *Cinema Of Transgression Manifesto* se roku 1985 pokusil vytyčit jeho základní myšlenkový směr. Druhou klíčovou postavou je Richard Kern. Jako jediný se s manifestem Nicka Zedda ztotožňuje a hlásí se k němu. Půjčují si také navzájem svoji mentálně erotickou múzu Lydii Lunch. Transgresivní trojlístek uzavírá David Wojnarowicz, který se k manifestu sice explicitně nehlásí, ale ve svých filmech se asi nejvíce přiblížil volatilním transgresivním principům, třeba už tím, že v podstatě žádný ze svých filmů definitivně nedokončil.

Pro představitelnost Karolíniny intence předkládám ctěné komisi názvy podkapitol, které generují představitelné obrazy, jež tuto intenci téměř vizualizují..

K člověku úplnému.. / Nesnesitelné přesahování - transgrese / Sebedestrukce a destrukce diváka / Nežli režisérem spíše voyerem...

Velmi podnětnou je pak pro mě především základní Karolinina otázka, která se jednotlivými kapitolami vine a zařezává, téměř jako bondage nit. Nakolik se transgresivní realizuje spíše ve vlastním životě autorů, než-li v jejich tvorbě? Je tato zkušenost transgresivně přenosná bez nebezpečí, že se sama stane atrakcí? A zejména legitimně nahlédnutý paradox: Kde nejsou žádná pravidla, není co překračovat.

Vzhledem k tomu, že práce splňuje všechny formální náležitosti na diplomovou práci kladené, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení B.

MgA. Jan Daňhel